

ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

นิพนธ์ต้นฉบับ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

การศึกษาวิเคราะห์หลักอัตรเตฮีดในสุเราะฮ์อ์ซุซุมัร

บุหลัน แอนิม¹, อับดุลฮาดี สะบูดิง²

¹ นักศึกษาปริญญาโท (สาขาอิสลามศึกษา) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

² ดร. (อิสลามศึกษา) อาจารย์, วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความหมายและความสำคัญของอัตรเตฮีด 2) ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ์อ์ซุซุมัร 3) ศึกษาวิเคราะห์หลักอัตรเตฮีดในสุเราะฮ์อ์ซุซุมัร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสารและศึกษาข้อมูลจากอัลกุรอาน อัลฮะดีษ และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักอัตรเตฮีด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการตีฟีร หลักการฮะดีษ และทัศนะอุละมาอ์อะฮ์ลุลิสลาม

ผลการวิจัยพบว่า

1. อัตรเตฮีดคือ การให้ความเป็นหนึ่งเดียวแก่อัลลอฮ์ ﷻ ในความเป็นพระเจ้าองค์เดียวแห่งสากลโลก (อรรูปูบียะฮ์) การที่บ่าวกระทำงานต่างๆเพื่อเคารพภักดีต่อพระองค์เพียงองค์เดียว (อัลอูลูฮียะฮ์) และการศรัทธามั่นว่าพระองค์ทรงมีพระนามต่างๆ อันวิจิตรและคุณลักษณะต่างๆ อันสูงส่ง (อัลอัสมาอ์วัศฟีฟาต) อัตรเตฮีดเป็นสิ่งสำคัญมากที่มุสลิมจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับพระเจ้าเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุด เพื่อสร้างหลักความเชื่อและความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต หากเขามีหลักความเชื่อและการปฏิบัติที่ผิดไปจากอัลกุรอานและอัลฮะดีษ แน่แน่นอนเขาผู้นั้นย่อมล้มเหลวในการมีชีวิตในโลกนี้และโลกหน้า

2. สุเราะฮ์อ์ซุซุมัรประทานลงมา ณ นครมักกะฮ์ หลังจากสุเราะฮ์สะบะอ์ มี 75 อายะฮ์ เป็นสุเราะฮ์ที่กล่าวถึงหลักอัตรเตฮีดอย่างละเอียดเกือบเป็นแกนหลักของสุเราะฮ์ เนื้อหาของสุเราะฮ์อธิบายถึงการเรียกร้องสู่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ด้วยความบริสุทธิ์ใจปราศจากการตั้งภาคี การพิจารณาใคร่ครวญถึงหลักฐานและข้อพิสูจน์ต่างๆในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆและทรงบริหารจัดการทั้งหมด แสดงถึงความเป็นพระเจ้าของพระองค์ด้วยอำนาจและเดชานุภาพอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ตลอดจนผลตอบแทนของผู้ที่ยำเกรงและผู้ปฏิเสธศรัทธาในวันกิยามะฮ์ด้วยความยุติธรรม การศึกษาวิเคราะห์หลักอัตรเตฮีดในสุเราะฮ์อ์ซุซุมัร เป็นการศึกษาถึงความเป็นเอกภาพของอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งสามด้าน อรรูปูบียะฮ์ อัลอูลูฮียะฮ์ อัลอัสมาอ์วัศฟีฟาต พบว่าแท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ คือพระเจ้าองค์เดียวแห่งสากลโลกพระองค์ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างทั้งในชั้นฟ้าและแผ่นดิน ทรงควบคุมดูแลบริหารกิจการทั้งหลาย พระองค์คือผู้ที่คู่ควรแก่การเคารพภักดี การอิบาดะฮ์ทั้งหมดต้องมีเจตนามุ่งสู่พระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ต้องหลีกเลี่ยงจากการตั้งภาคี เพราะมีเช่นนั้นการทำงานทั้งหลายของเขาก็จะสูญเปล่า พระองค์คือผู้ทรงมีพระนามต่างๆอันสวยงาม และคุณลักษณะต่างๆที่สูงส่ง ผู้ทรงอำนาจ

ทรงปรีชาญาณอันยิ่งใหญ่ พระองค์ทรงเต็มไปด้วยความเมตตา การให้ภัยโทษสำหรับปวงบ่าวของพระองค์ ซึ่งไม่มีผู้ใดเสมอเหมือนพระองค์ การศึกษาวิเคราะห์หลักอรรถศาสตร์ในสุเราะฮ์นี้สามารถสร้างความเข้าใจถึงหลักอรรถศาสตร์ได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่หลักความเชื่อและการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องที่จะเป็นสาเหตุให้เขาได้ดำเนินอยู่บนแนวทางแห่งความสำเร็จทั้งในดunyaและอาคิเราะฮ์

คำสำคัญ: หลักอรรถศาสตร์ , สุเราะฮ์ฮัจญ์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Analytical Study the Principle of al-Tauhīd in Surah al-Zumar

Bulan Aenim¹, Abdulhadee Sabuding²

¹ Student, Master of Arts (Program in Islamic). College of Islamic Studies. Prince of Songkla University Pattani Campus.

² Dr. (Islamic Studies) Lecturer, College of Islamic Studies. Prince of Songkla University Pattani Campus.

ABSTRACT

The aims of this research to 1) study the meaning and importance of al-Tauhīd 2) study the background and importance of Sarah al- Zumar 3) Analytical study the principle of al-Tauhīd in Sarah al- Zumar, by using document research method and studying data from al-Quran al-Hadith, documents and related researches with the Principle of al- Tauhīd, The analyzing data by using the principle of Tafsir, principle of Hadith and opinions of ‘Ulama’ Ahl al-Sunnah.

The results of the research

1) al-Tauhīd is to believe in the unity of Allah as the lord of the universe (al-Rububiyah), to worship and obey just only one God, Allah (al-Uluhiyyah), and to believe in the beautiful names of Allah, and His almighty attributes (al-Asma’ wa al-Sifat), al-Tauhīd of Allah is important for all Muslims to study, and it is the heart to build the true belief principles for the life. If someone has the wrong belief principles and the practices that are not correspondent to al-Quran and al-Hadith, he or she will surely fail in his this world and hereafter day life.

2) Surah al-Zumar was revealed at Mecca after Saba’ chapter, containing 75 verses, relating the Principles of al-Tauhīd in detail that is almost to be the main concept of the chapter. The content of the chapter calls people for the worship of Allah purely without partnership, the deliberation and consideration about the evidence and proof of creation and management of Allah for all creatures that shows his great power, and the just reward for believers and penalty for disbelievers in hereafter day.

3) Analytical study the Principles of al-Tauhd in Surah al-Zumar is a 3-side unity study, al-Rububiyah, al-Uluhiyyah and al-Asma' wa al-Sifat. The results of the study discovers that Allah is only one lord who creates all of the things in this world, in the sky and on the earth, He is only one who manages all affairs, He is who deserves the obedience and worship purely without partnership, and otherwise, all of the worship will fail, and He is who has all beautiful names and almighty attributes, He is who has the great power, who has great mercy, and who gives forgiveness for his servants that is nobody likes him. This analysis study gives the clear understanding the Principles of al-Tauhīd that leads to the true faith and practice that makes him can live on the righteous and successful path in this world and hereafter day peacefully.

Key words: Principle of al-Tauhīd , Surah al-Zumar

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

บทนำ

อิสลามในฐานะศาสนาแห่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงประทานให้แก่นุชชชาติทุกยุค ทุกสมัย และเป็นศาสนาเดียวที่อัลลอฮ์ ﷻ ให้การยอมรับดั่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾

(آل عمران: 19)

ความว่า: “แท้จริงศาสนา ณ อัลลอฮ์ นั้นคือ อัลอิสลามและบรรดาผู้ที่ได้รับคัมภีร์มิได้ขัดแย้งกันนอกจากหลังจากที่ได้มีความรู้มายังพวกเขาเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากความอิจฉาริษยาระหว่างพวกเขาเอง และผู้ใดปฏิเสธศรัทธาต่อบรรดาโองการของอัลลอฮ์แล้วไซ้ร้แน่นอนอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรวดเร็วในการชำระ”

(อัล อิมรอน: 19)

ศาสนาอิสลามได้ถือกำเนิดขึ้นมาเพื่อประกาศหลักคำสอนที่สำคัญบนพื้นฐานของหลักศรัทธา อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า จุดเริ่มต้นของศาสนาอิสลามคือการทำความรู้จักและศรัทธาในพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ นั้นเอง อายะฮ์อัลกุรอานที่ได้ประทานลงมาในช่วงแรกๆ ของการเผยแผ่อิสลามนั้น จะเน้นประเด็นที่เกี่ยวกับหลักการศรัทธาเกือบทั้งสิ้น จุดประสงค์เพื่อเป็นการตอกย้ำให้มนุษย์มีความเชื่อและศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ โดยที่อิสลามมิให้เหตุผลทางปัญญาหรือข้อโต้แย้งอันๆ มากนัก ในการพิสูจน์สถานภาพความมีอยู่ของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และคุณลักษณะแห่งความเกรียงไกรของพระองค์ในฐานะความจริงสูงสุด นอกจากนี้เรียกร้องเชิญชวนให้มนุษย์ชาติเชื่อและศรัทธามั่นในพระเจ้าองค์เดียว ผู้ทรงสร้างสรรพสิ่ง ผู้ทรงรอบรู้อยิ่ง ผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลโลก

ดังนั้นการเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับพระผู้เป็นเจ้าของสิ่งที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของมวลมนุษย์และเป็นการเรียนรู้ที่เลิศที่สุดในวิทยาการอิสลามและการรู้จักพระเจ้าจะไม่สมบูรณ์เว้นแต่ต้องเข้าใจหลักอัตเตาฮีด ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในเรื่องของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ พระนามและคุณลักษณะของพระองค์ และหลักการเคารพสักการะต่อพระองค์สำหรับแนวทางที่จะทำให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งคือ การเข้าใจอัลกุรอาน และอัลฮะดีษอย่างถูกต้อง พระองค์ได้ทรงประทานความสมบูรณ์ของศาสนาในทุกด้าน อิสลามเป็นศาสนาสำหรับมนุษย์ชาติทุกยุคทุกสมัยโดยมีศาสนทูตของอัลลอฮ์ ﷻ ตั้งแต่ท่านแรกจนกระทั่งท่านสุดท้ายที่ต่างเรียกร้องไปสู่หลักการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริง ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ บรรดาเศาะฮาบะฮ์ ตลอดจนอูลละมาอะสะลัฟ¹ และ เคาะลัฟ² ได้ย้ำเน้นในเรื่องอะกีดะฮ์เป็นพิเศษ โดยมีได้ตลอดการกิจในการเรียกร้องไปสู่อะกีดะฮ์ที่ถูกต้อง

¹ หมายถึง สมัยก่อน คือ มุสลิมที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300ปี แรกแห่งฮิจญ์เราะฮ์ศักราชประกอบด้วยรุ่นเศาะฮาบะฮ์ รุ่นตาบออิบีน และรุ่นอับตาบออิบีน ฮีดปฏิบัติตามอัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ในทุกๆเรื่องของศาสนาอิสลาม ตามความสามารถของแต่ละคน

ดั่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า
 ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ
 فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسَبِّرُوا فِي
 الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾

(النحل: 36)

ความว่า: “และโดยแน่นอน เราได้ส่งเราะสุลมาในทุกประชาชาติ (โดยบัญญัติว่า) พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮ์ และจงหลีกเลี่ยงให้ ห่างจากพวกเจว็ด ดั่งนั้น ในหมู่พวกเขามีผู้ที่อัลลอฮ์ทรงชี้แนะทาง ให้ และในหมู่พวกเขามีผู้ที่การหลงผิดคู่ควรแก่เขาฉะนั้น พวกเจ้า จงตระเวนไปในแผ่นดิน แล้วจงดูว่าบั้นปลายของผู้ปฏิเสธนั้นเป็น เช่นใด”

(อันนะฮล: 36)

ด้วยเหตุนี้บรรดาเราะสุลที่ถูกแต่งตั้งจากพระองค์จึงมีหน้าที่หลักสำคัญคือการ เรียกร้องเชิญชวนมนุษย์สู่การเชื่อในความเป็นเอกะของพระองค์อย่างแท้จริง การเรียกร้องสู่หลักอัต เตฮาอีตจึงเป็นหลักสำคัญที่สุดในการเคารพภักดีพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งมีมาโดยตลอด ตั้งแต่สมัยของบรรดา เราะสุล จนกระทั่งปัจจุบัน ในสมัยของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และบรรดาเศาะฮาบะฮ์หลักการและ แนวทางในเรื่องของอัตเตฮาอีตนั้นเป็นหนึ่งเดียว หลังจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้เสียชีวิตความวุ่นวาย พิตนะฮ์ ต่างๆได้เกิดขึ้นแก่สังคมมุสลิมในต้นศตวรรษที่ 12 อิจญ์เราะฮ์ หรือปลายศตวรรษที่ 17 ศาสนาและศีลธรรมของโลกมุสลิมเสื่อมโทรมมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ กล่าวคือมุสลิมในยุคนี้ต่างพา กันละทิ้งศาสนาและหลักความเชื่อในเอกภาพของอัลลอฮ์ ﷻ (มรยัม ญะมีละฮ์, 2524: 9) มุสลิมมี การหลงไหลคลั่งไคล้ในเรื่องไสยศาสตร์ และความมกมายต่างๆ มีการอุตริสิ่งใหม่ๆขึ้นมามากมาย เช่น การเคารพบูชาสุสาน การวิงวอนขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ เป็นต้น

การเรียนรู้และเรียกร้องสู่หลักอัตเตฮาอีตเป็นงานที่สำคัญยิ่งสำหรับมุสลิมทุกคนที่ จำต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาอุละมาอ์³ทั้งหลายเพราะเขาคือ ผู้รับมรดกจากบรรดานะบี ทั้งหลาย ดั่งที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ กล่าวไว้

((وَأَنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ))

(أخرجه أبو داود، 1973: 3641)

ความว่า: “แท้จริงบรรดาอุละมาอ์คือผู้รับมรดกสืบทอดจาก บรรดานะบี”

(บันทึกโดย Abu Dawūd , 1973: 3641)

² หมายถึง สมัยหลัง คือ มุสลิมที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปีแห่งอิญ์เราะฮ์ศักราช จะยึดปฏิบัติตามอัลกุรอานและอัซสุนนะฮ์ในทุกๆเรื่อง ของศาสนาอิสลาม หรือบางเรื่อง ตามความสามารถของแต่ละคน

³ อุละมาอ์ หมายถึง ปรชาญ์หรือผู้ที่มีความรู้ในวิทยาการอิสลามและนำมาปฏิบัติหากปราศจากการปฏิบัติอิสลามไม่ถือว่าเป็นอุละมาอ์

หลักการศรัทธา และหลักอะกีตะฮฺเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตของมุสลิมที่จะต้องยอมรับและให้การสักการะภักดีต่อพระองค์ ดำรงชีวิตก็ต้องเปี่ยมไปด้วยหลักศรัทธาที่ฝังแน่นในจิตใจและปฏิบัติออกมาด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่อพระองค์ ปัจจุบันสังคมมุสลิมเผชิญกับปัญหาต่างๆมากมายไม่ว่าเป็นปัญหาด้านความเชื่อ การศรัทธาที่ปะปนไปด้วยการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และแนวคิดที่ก่อเกิดเป็นลัทธิต่างๆมากมายเกิดขึ้น โดยที่ไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องตามหลักการอิสลามอย่างแท้จริงตลอดจนการดำเนินชีวิตของมุสลิมที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของหลักอัสเตฮดีดที่ถูกต้องและห่างไกลจากหลักอัสเตฮดีดนั่นเอง

อัลลอฮ์ ﷻ ได้กล่าวถึงหลักอัสเตฮดีดไว้ในอัลกุรอานหลายซูเราะฮฺ และหนึ่งในซูเราะฮฺที่กล่าวถึงหลักอัสเตฮดีดเช่นเดียวกับซูเราะฮฺอื่นๆ คือ ซูเราะฮฺอัซซุหม์ ซึ่งเป็นซูเราะฮฺมักกียะฮฺที่กล่าวถึงหลักอัสเตฮดีดอย่างละเอียด จนกระทั่งเกือบจะเป็นแกนหลักของซูเราะฮฺนี้ เพราะมันเป็นรากฐานของการอีมานรากฐานของการศรัทธาที่ถูกต้องและเป็นรากฐานของการทำงานที่ดีที่มีความสำคัญที่มุสลิมจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจ เพื่อนำมาปฏิบัติเป็นแนวทางที่ถูกต้อง (สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย. 2542: 1167)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับเรื่องหลักอัสเตฮดีด และจากเท่าที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตามความสามารถยังไม่พบมีการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์หลักอัสเตฮดีดในซูเราะฮฺอัซซุหม์ จึงเป็นสาเหตุทำให้ผู้วิจัยเลือกซูเราะฮฺอัซซุหม์ มาเป็นหัวข้อในการศึกษาวิเคราะห์หลักอัสเตฮดีดในครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยึดมั่นศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริง และจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้มุสลิมหันตระหนักถึงความสำคัญของหลักอัสเตฮดีดมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1.3.1 เพื่อศึกษาความหมาย และความสำคัญของหลักอัสเตฮดีด
- 1.3.2 เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของซูเราะฮฺอัซซุหม์
- 1.3.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ หลักอัสเตฮดีดในซูเราะฮฺอัซซุหม์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

การวิจัยหัวข้อเรื่อง “ การศึกษาวิเคราะห์หลักอัสเตฮดีดในซูเราะฮฺอัซซุหม์ ” เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร(Documentary Research) การนำเสนอผลการศึกษาเป็นแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารมาจาก 3 แหล่งที่สำคัญด้วยกันคือ

1.1 เอกสารปฐมภูมิ

1. หนังสืออัตตพิสร์ ที่ระบุอายุแตกต่างกันเกี่ยวกับหลักอัตเตฮีด เช่น ตพิสร์ อัลกุรอาน อัลอะซีม ของอิบนุกะซีร ตพิสร์ญามือ อัลบะยาน อัน ตะอวีล อัลกุรอาน ของอิมาม อัญญาบารี

2. หนังสืออัลอะดีษที่ระบุด้วยบทอะดีษเกี่ยวกับหลักอัตเตฮีดจาก กุตุบ 9 เล่ม เช่น เคาะฮ์อัลบุกอริยฺ เคาะฮ์มุสลิม สุนันอบูดาวูด สุนันอัตติรมีซี

3. หนังสืออะกีดะฮ์เกี่ยวกับหลักอัตเตฮีด เช่น อะกีดะฮ์อัญญาบารี

1.2 เอกสารทุติยภูมิ

1. หนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮ์อัลกุรอานที่มีอยู่ใน สุเราะฮ์อซซุมร์ หรืออายะฮ์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือฟิตฮ อัลมะญีด

2. หนังสืออธิบายอัลอะดีษที่อธิบายเกี่ยวกับหลักอัตเตฮีด ทั้ง 3 ประเภทใน สุเราะฮ์อซซุมร์ เช่น หนังสือฟิตฮ อัลบารี

3. หนังสืออัตเตฮีดหรือหนังสืออะกีดะฮ์ต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา หลักอัตเตฮีด ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับและภาษาไทย เช่น หนังสือหลักการยัดมันของ อัลสะละฟุศคอ และห์ หนังสือ 99 พระนามของอัลลอฮ์

1.3 เอกสารตติยภูมิ

1. หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับที่เป็นภาษาอาหรับ และ ภาษาไทย

2. หนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่างๆ ทางวิชาการเช่นด้านอะกีดะฮ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์และแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานจากฉบับที่มีความหมายภาษาไทย รวบรวม และ เรียบเรียงอายะฮ์อัลกุรอานที่เกี่ยวกับหลัก อัตเตฮีด ทั้ง 3 ประเภท อันประกอบด้วย เตฮีด อรรูบูปิยะฮ์ เตฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ และเตฮีดอัลฮัสม่า วัศศิฟาต พอสังเขปเป็นขอบเขตในการศึกษา แต่ละเรื่อง

2. ศึกษาและรวบรวมอะดีษที่เกี่ยวกับหลักอัตเตฮีด จากหนังสืออะดีษผู้วิจัยจะ ยึดถืออะดีษทั้ง 9 เล่ม ที่เป็นที่ยุ้จักและมีชื่อเสียงได้แก่ เคาะฮ์อัลบุกอริยฺ เคาะฮ์มุสลิม สุนันอบูดาวูด สุนันอัตติรมีซี สุนันอันนะสออีฮ์ สุนันอิบนุมาญะฮ์ สุนันอัตติรมีซี มุวัญญาฮ์ของ อิมามมาลิก มุสนัดของอิมามอะฮมัด

3. ศึกษาและรวบรวมหนังสืออ้างอิงตำราที่เขียนโดยอุละมาฮ์ที่เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปโดยเฉพาะอุละมาฮ์อะฮฺล อัลสุนนะฮ์ ะอัลญะมาอะฮ์ทั้งมตะก้อตดิมน (อุละมาฮ์ที่มีชีวิตอยู่ใน ช่วง 300 ปีแรกแห่งฮิจญ์เราะฮ์ศักราช) และอุละมาฮ์มตะอัครูน (อุละมาฮ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปีแห่งฮิจญ์เราะฮ์ศักราช) ตลอดจนอุละมาฮ์ปัจจุบันที่อธิบายเรื่องของ หลักอัตเตฮีดที่สอดคล้อง กับแนวทางของสะลัฟ

4. รวบรวมทัศนคติของอุลละมาอ์ตัฟสีร์บิลมะอ์ซูลและทัศนคติของอุลละมาอ์ฮะดีษและอะกีดะฮ์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์อายะฮ์อัลกุรอานที่เกี่ยวกับเรื่องหลักอัตรเตาฮีดทั้ง 3 ประเภท คือ เตาฮีดอัรรูบูบียะฮ์ เตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ และเตาฮีดอัลอัสมาอ์ วัศฟีฟาตที่นำมาใช้เป็นหลักฐานโดยใช้การอธิบายจากหนังสือตัฟสีร์บิลมะอ์ซูล หมายถึงการอธิบายอัลกุรอานโดยการยึดเอาหลักฐานที่ชัดเจนที่สุดในการอธิบาย และจากคำอธิบายของบรรดานักวิชาการด้านตัฟสีร์
2. การวิเคราะห์ฮะดีษโดยยึดหลักการของมุศฎาะละฮ์ฮะดีษยกเว้นฮะดีษในเศาะฮียะฮ์ อัลบุคอรีฮ์และมุสลิม
3. ผู้วิจัยจะยึดฮะดีษเศาะฮียะฮ์และฮะสันเป็นหลักสำคัญในการอธิบายเพื่อยืนยันความถูกต้องส่วนฮะดีษฎะอียะฮ์และฮะดีษเมาฎูอ์จะไม่ใช่ในการอ้างอิงไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น
4. วิเคราะห์ทัศนคติต่างๆของอุลละมาอ์ โดยใช้หลักเกณฑ์คือใช้ทัศนคติของอุลละมาอ์ ที่มีเห็นตรงกันหรือ มีเพียงทัศนคติเดียวผู้วิจัยจะถือว่าเป็นทัศนคติที่ถูกต้องส่วนทัศนคติที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันจะพิจารณาทัศนคติที่ใกล้เคียงกับหลักฐานอัลกุรอานและอัลฮะดีษที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของอายะฮ์มากที่สุด

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยหัวข้อ “การศึกษาวิเคราะห์หลักอัตรเตาฮีดในสุเราะฮ์อัซซุหม์ร” ซึ่งผลการศึกษาระบุว่า ผู้วิจัยพบสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความหมายและความสำคัญของหลักอัตรเตาฮีด
 - 1.1 ความหมายของหลักอัตรเตาฮีด
 - 1) เตาฮีดคือการทำให้สิ่งหนึ่งนั้นเป็นหนึ่งเดียว หรือการพาดพิงสิ่งหนึ่งในความเป็นเอกะ หมายถึงการทำให้อัลลอฮ์^ﷻเป็นหนึ่งเดียวที่ไม่มีภาคีในทุกรูปแบบและในทุกๆสถานการณ์
 - 2) เตาฮีดคือการให้ความเป็นหนึ่งเดียวกับอัลลอฮ์^ﷻด้วยกับคุณลักษณะเฉพาะของพระองค์ ไม่ว่าจะด้วยการทำงานต่างๆของพระองค์เอง (อัรรูบูบียะฮ์) หรือด้วยการทำงานต่างๆของปวงบ่าวที่กระทำงานต่างๆเพื่อเคารพภักดีต่อพระองค์เพียงผู้เดียว (อัลอูลูฮียะฮ์) หรือด้วยการศรัทธามั่นว่าอัลลอฮ์^ﷻทรงมีพระนามอันวิจิตรและคุณลักษณะอันสูงส่งแต่เพียงผู้เดียว (อัลอัสมาอ์ วัศฟีฟาต)
 - 3) เตาฮีดคือการให้ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์^ﷻในการอับาดะฮ์ทุกอย่างด้วยความบริสุทธิ์ใจ พร้อมกับยึดมั่นความเป็นหนึ่งเดียวในความเป็นตัวตนของพระองค์ คุณลักษณะของพระองค์และการกระทำต่างๆของพระองค์

1.2 ความสำคัญของอัตเตาฮีด

เตาฮีดนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่มุสลิมจะต้องเรียนรู้และมีหลักความเชื่อที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตที่เขาผู้นั้นจำเป็นจะต้องดำเนินตามบทบัญญัติของอัลลอฮ์ ﷻ และแบบอย่างของท่านเราะสูล ﷺ ซึ่งเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดหากเขาผู้นั้นมีหลักความเชื่อความศรัทธาที่ผิดไปจากอัลกุรอานและอัลชะรีอะฮ์แน่นอนเขาผู้นั้นย่อมล้มเหลวในการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้และโลกหน้า

ความสำคัญของเตาฮีด คือ 1. เตาฮีดคือเป้าหมายแรกที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลายและเป็นสิ่งแรกที่มุสลิมจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติ (อัซซาริยาต: 56, มุฮัมมัด: 19) 2. เตาฮีดเป็นหลักธรรมชาติของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมชาติของมนุษย์ที่พระองค์สร้างขึ้น (อิรรัม: 30) 3. เตาฮีดเป็นเป้าหมายแรกของการตะวะฮ์ เรียกร่องเชิญชวนของบรรดาเราะสูล ﷺ ในทุกยุคสมัย (อัลอันบิยาฮ์: 25) 4. เตาฮีดคือเป้าหมายที่ประธานคัมภีร์มา (ฮุด: 1-2) 5. เตาฮีดเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้อับดาตะฮ์ได้รับการตอบรับจากอัลลอฮ์ ﷻ (อัลบัยยนะฮะ: 5) 6. เตาฮีดคือสิ่งที่มาแบ่งแยกผู้ที่ศรัทธาและปฏิเสธ (มุฮัมมัด: 22) 7. เตาฮีดคือสัญลักษณ์แห่งความเป็นเอกภาพและภาพรวมของประชาชาติอิสลาม (อัลอันบิยาฮ์: 92)

2. ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ์อัซซุมัร

1) สุเราะฮ์นี้ถูกขนานนามว่าสุเราะฮ์อัซซุมัรเพราะอัลลอฮ์ ﷻ ทรงกล่าวถึงกลุ่มแรกคือกลุ่มของผู้ที่มีความทุกข์ที่เป็นชาวนรกพร้อมกับความต่ำต้อยและการไร้เกียรติ และทรงกล่าวถึงกลุ่มหลังคือกลุ่มของผู้ที่มีความสุขสำราญที่เป็นชาวสวรรค์พร้อมกับการยกย่องให้เกียรติ ในการตั้งชื่อสุเราะฮ์อัซซุมัรเนื่องจากมีคำว่า (زُمر) ถูกกล่าวในสุเราะฮ์อัซซุมัรช่วงท้ายของสุเราะฮ์สองครั้งด้วยกัน คืออายะฮ์ที่ 71 และอายะฮ์ที่ 73 รายละเอียดของสุเราะฮ์ เป็นสุเราะฮ์ที่ถูกประทานลงมาที่นครมักกะฮ์มีจำนวน 75 อายะฮ์ เป็นสุเราะฮ์ที่ 39 ณุซที่ 23 ถูกประทานลงมาหลังจากสุเราะฮ์สะบะฮ์ สุเราะฮ์อัซซุมัรเป็นสุเราะฮ์มักกียะฮ์ที่กล่าวถึงหลักการเตาฮีดทั้งสามประเภทคือเตาฮีดอิรฎูบียะฮ์ เตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ และเตาฮีดอัลอัสมَاء์ วัศคิฟาต อย่างละเอียดจนเกือบเป็นแกนหลักของสุเราะฮ์ เป็นรากฐานของการอีมาน เป็นรากฐานของการศรัทธาที่ต้องตลอดจนผลตอบแทนสำหรับผู้ที่ศรัทธาคือสวรรค์และผู้ปฏิเสธคือนรกพระองค์ทรงตัดสินในสิ่งที่พวกเขากระทำอย่างยุติธรรมที่สุด

3. ศึกษาเกี่ยวกับหลักอัตเตาฮีดในสุเราะฮ์อัซซุมัร

สุเราะฮ์อัซซุมัรได้กล่าวถึงหลักอัตเตาฮีดไว้ทั้งสามประเภทซึ่งเป็นแกนหลักของสุเราะฮ์หมายถึง การให้ความเป็นหนึ่งเดียวแก่อัลลอฮ์ ﷻ ด้วยกับคุณลักษณะเฉพาะของพระองค์ในเรื่องอิรฎูบียะฮ์ อัลอูลูฮียะฮ์ และอัลอัสมَاء์ วัศคิฟาต

3.1 เตาฮีดอิรฎูบียะฮ์ในสุเราะฮ์

1) พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าองค์เดียวที่ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างและทรงดูแลคุ้มครองทุกสิ่ง (อัซซุมัร: 62) 2) พระองค์ทรงสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน ทรงทำให้กลางคืนคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางวันและทรงสร้างดวงอาทิตย์ดวงจันทร์ให้โคจรไปอย่างมีระบบตามวาระที่พระองค์ได้ทรงกำหนดไว้ด้วยกับอำนาจของพระองค์ (อัซซุมัร: 5, 38, 44, 46, 63) 3) พระองค์ทรงสร้าง

สิ่งมีชีวิตทุกสิ่งทุกอย่างทรงสร้างคู่ครองนปีอาดัม^ﷺและนางฮาวาห์พร้อมทั้งประทานปศุสัตว์ที่กินได้ เป็นคู่คืออูฐ วัว แพะ แกะ จำนวน 8 คู่มีทั้งตัวผู้และตัวเมีย และพระองค์ได้ทรงสร้างมนุษย์ในครรภ์ของมารดาอย่างเป็นขั้นตอนจนอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์นั่นคือพระเจ้าองค์เดียวอำนาจเป็นสิทธิของพระองค์ พระองค์ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับและเปิดเผย (อัซซุหม์ร: 6) 4) พระองค์ทรงประทานน้ำฝนลงมาเพื่อให้พืชพันธุ์เจริญงอกงามและกลายเป็นสภาพที่เขียวแห่งจนตาย เปรียบเสมือนชีวิตมนุษย์ในดุญญาถูกกำเนิดมาและสิ้นสุดด้วยความตาย (อัซซุหม์ร: 21) 5) พระองค์ทรงประทานปัจจัยยังชีพและกำหนดให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์เรื่องปัจจัยยังชีพขึ้นอยู่กับการจัดสรรปันส่วนและเคล็ดลับของพระองค์ (อัซซุหม์ร: 52) 6) พระองค์ทรงสามารถกำหนดความเป็นและความตายให้เกิดขึ้นตามประสงค์ของพระองค์ และพระองค์จะทรงปลิดชีวิตที่พระองค์ทรงกำหนดความตายให้แก่มันและจะทรงยืดเวลาไปจนกว่าจะถึงเวลาที่ถูกกำหนดไว้เช่นกัน (อัซซุหม์ร: 42, 68)

จากการศึกษาพบว่าอายะฮ์ที่กล่าวถึงหลักเตาฮีดอัลลฮูฮียะฮ์ที่ปรากฏในสุเราะฮ์ต่างๆแสดงให้เห็นถึงอัลลฮูฮียะฮ์คือพระเจ้าองค์เดียวที่ทรงอำนาจทรงปรีชาญาณ เป็นผู้ที่ทรงสร้างและทรงประทานซึ่งทุกสิ่งและกำหนดทุกอย่างด้วยพระองค์เอง

3.2 เตาฮีดอัลลฮูฮียะฮ์ในสุเราะฮ์

1) พระองค์ทรงประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมาด้วยสัจธรรมเพื่อเป็นการสั่งใช้ให้ท่านเราะฮ์ฮูฮียะฮ์เคารพภักดีต่ออัลลฮูฮียะฮ์ด้วยความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์และศาสนาของพระองค์ (อัซซุหม์ร: 2-3) 2) การเรียกร้องให้มนุษย์นั้นทำอิบาดะฮ์ต่ออัลลฮูฮียะฮ์แต่เพียงผู้เดียว เขาจะต้องมีความบริสุทธิ์ใจ และหวังในการตอบแทนจากพระองค์ มิเช่นนั้นการทำงานทุกอย่างที่ทำไปจะไม่ถูกตอบรับ (อัซซุหม์ร: 11, 14) 3) การกล่าวเตือนให้ระวังจากการตั้งภาคี การยึดเอาสิ่งอื่นมาเทียบเคียงกับพระองค์ในการเคารพสักการะเพื่อแสวงหาความใกล้ชิดพระองค์ (อัซซุหม์ร: 3) 4) การวิงวอนขอความช่วยเหลือต่อสิ่งอื่นนอกจากอัลลฮูฮียะฮ์จากบรรดารูปปั้นเจิวัดต่างๆไม่สามารถปลดเปลื้องความทุกข์ยากหรือยับยั้งความเมตตาของพระองค์ได้เลยหากเป็นความประสงค์ของพระองค์ (อัซซุหม์ร: 8, 38) 5) การให้ความเกรงกลัวกับสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากอัลลฮูฮียะฮ์ในการเคารพสักการะ นั้นเป็นการกระทำที่นำไปสู่การตั้งภาคีกับพระองค์ (อัซซุหม์ร: 36) 6) กล่าวถึงพวกกุเรซได้เรียกร้องให้ท่านเราะฮ์ฮูฮียะฮ์เคารพบูชาพระเจ้าต่างๆของพวกเขา แล้วพวกเขาจะเคารพบูชาพระเจ้าของท่านเราะฮ์ฮูฮียะฮ์ ซึ่งเป็นความคิดที่บาปญญา ยิ่ง (อัซซุหม์ร: 64-65) 7) กล่าวถึงสภาพต่างๆของผู้ที่ยำเกรงซึ่งพวกเขาคือผู้ที่หันเหจากการเคารพบูชาเจิวัดต่างๆและมุ่งสู่การเคารพภักดีต่ออัลลฮูฮียะฮ์พระองค์จะทรงแจ้งข่าวดีให้กับพวกเขา (อัซซุหม์ร: 17, 18, 66)

จากการศึกษาพบว่าอายะฮ์ที่กล่าวถึงหลักเตาฮีดอัลลฮูฮียะฮ์ที่ปรากฏในสุเราะฮ์แสดงให้เห็นทราบว่าผู้ที่คู่ควรแก่การเคารพสักการะ ผู้ควรอิบาดะฮ์ด้วยความบริสุทธิ์ใจคืออัลลฮูฮียะฮ์เพียงองค์เพียงองค์เดียวเท่านั้น การอิบาดะฮ์ทุกอย่างนั้นจะต้องสอดคล้องกับคำสั่งใช้ของอัลลฮูฮียะฮ์คำสั่งของท่านเราะฮ์ฮูฮียะฮ์ ด้วย ฉะนั้นการให้เอกภาพต่ออัลลฮูฮียะฮ์ด้วยการอิบาดะฮ์ การนอบน้อมหรือการเชื่อฟังก็ตามคือสิ่งยืนยันคำปฏิญาณตน ว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลฮูฮียะฮ์และมุฮัมมัด^ﷺ เป็นศาสนทูตของอัลลฮูฮียะฮ์

3.3 เตาฮีดอัลฮัสมาฮ์ วัตศิฟาตในสุเราะฮะฮ: การยึดมั่นต่อพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺﷻที่มีอยู่ในอัลกุรอานและอัลฮะดีษของท่านเราะสูลﷺ ที่ถูกต้องตามความหมายที่ปรากฏไว้ทุกอย่าง

1) กล่าวถึงพระนามต่างๆของอัลลอฮฺﷻที่ปรากฏในสุเราะฮฮ์อัซซุหม์รก็เช่นเดียวกันล้วนเป็นสิ่งที่สวยงามและคู่ควรกับพระองค์ตามที่พระองค์ทรงให้ไว้กับตัวของพระองค์เองมีดังนี้

1. พระองค์คือผู้ทรงอำนาจ ทรงปรีชาญาณ (الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) เกี่ยวกับการประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมาด้วยกับสัจธรรม (อัซซุหม์ร:1) 2. พระองค์คือผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต (الْوَاحِدُ الْجَمُّ) เกี่ยวกับการทรงให้ความบริสุทธิ์กับตัวของพระองค์เองในการมีพระบุตร ทรงเป็นเอกะและการพิชิตเป็นการปฏิเสธการมีสิ่งที่คุณเคียงกับพระองค์ (อัซซุหม์ร: 4) 3. พระองค์คือ ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยโทษ (الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ) เกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺﷻในการสร้างสิ่งต่างๆให้ดำเนินไปตามวาระที่กำหนดไว้ และทรงอภัยโทษแก่ผู้กระทำความผิดเมื่อเขาได้กลับเนื้อกลับตัว(อัซซุหม์ร: 5) 4. พระองค์คือ ผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตายิ่ง (الْعَفُورُ الرَّحِيمُ) เกี่ยวกับบรรดาผู้ที่ละเมิดและกระทำความผิดอย่าได้หมดหวังจากความเมตตาและการอภัยโทษ (อัซซุหม์ร: 53) 5. พระองค์คือ ผู้ทรงดูแลคุ้มครอง (الْوَكِيلُ) กับทุกสิ่งทุกอย่างที่ทรงสร้างมา(อัซซุหม์ร: 62) 6. พระองค์คือ ผู้ทรงรอบรู้ (الْعَلِيمُ) ต่อทุกสิ่งทุกอย่างแม้กระทั่งภายในจิตใจของมนุษย์(อัซซุหม์ร: 7)

จากการศึกษาถึงพระนามต่างๆของอัลลอฮฺﷻที่ปรากฏในสุเราะฮฮ์อัซซุหม์ร พบว่าทุกๆพระนามฯรวมไว้ซึ่งความงามตามที่คู่ควรกับพระองค์ ผู้ทรงอำนาจเดชานุภาพในทุกๆอย่าง พระองค์ทรงเป็นหนึ่งเดียวในการบริหารจัดการ เป็นผู้ทรงพิชิตทุกสิ่งทุกอย่างต้องยอมจำนนต่อพระองค์ผู้ทรงเมตตา ทรงอภัยโทษให้แก่ปวงบ่าวของพระองค์เสมอ ผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งที่เร้นลับและเปิดเผยทุกๆพระนามของพระองค์ล้วนมีความสมบูรณ์ปราศจากความบกพร่องหรือความด้อยใดๆทั้งสิ้น

2) กล่าวถึงกับคุณลักษณะต่างๆของอัลลอฮฺﷻที่ปรากฏอยู่ในสุเราะฮฮ์อัซซุหม์รซึ่งคุณลักษณะต่างๆของพระองค์เป็นคุณลักษณะอันสูงส่งไม่เหมือนกับสิ่งถูกสร้างทั้งหลายมีดังต่อไปนี้

1. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของความเมตตา (رَحْمَةً) ของอัลลอฮฺﷻ เกี่ยวกับพระองค์จะทรงเมตตาแก่ผู้ที่กระทำบาปต่อพระองค์ในยามค่ำคืน พวกเขาหวังได้รับความเมตตาของอัลลอฮฺﷻคือสวนสวรรค์ และคุณลักษณะของความเมตตาที่พระองค์จะตอบแทนให้แก่ผู้ที่ศรัทธา มีความยำเกรง พระองค์ทรงให้ความเมตตาแก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ ไม่มีใครสามารถจะยับยั้งได้ตั้งนั้นอย่าได้สิ้นหวังในความเมตตาของอัลลอฮฺﷻ (อัซซุหม์ร: 9, 38, 53) 2. กล่าวถึงคุณลักษณะของความรอบรู้ (عِلْمًا) ของอัลลอฮฺﷻ เกี่ยวกับพระองค์ทรงรู้ดียิ่งในทุกๆการกระทำของพวกเขาทั้งความดีและความชั่ว ทรงรอบรู้ในสิ่งที่เร้นลับและสิ่งเปิดเผย แม้แต่สิ่งที่อยู่ในจิตใจทรวงอกของมนุษย์และทรงรู้ทุกสิ่งในสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้น (อัซซุหม์ร: 70, 46) 3. กล่าวถึงคุณลักษณะการอภัยโทษ (يَغْفِرُ) เกี่ยวกับพระองค์ทรงอภัยโทษจากความผิดต่างๆให้แก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ สำหรับผู้ที่กลับเนื้อกลับตัว(อัซซุหม์ร: 53) 4. กล่าวถึงคุณลักษณะการแจกจ่าย หรือ การแผ่ให้กว้างขวาง (يَبْسُطُ) เกี่ยวกับ

ปัจจัยยังชีพที่ทรงประทานให้แก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ เรื่องของปัจจัยยังชีพขึ้นอยู่กับการจัดสรรปันส่วนและเคล็ดลับของพระองค์ (อัซซุมัร: 52) 5. กล่าวถึงคุณลักษณะการตัดสินใจ หรือ พิพากษา (مَحْكَمًا) แก่บ่าวของพระองค์ เกี่ยวกับพระองค์จะทรงตัดสินพิพากษาในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันเรื่องของการศาสนาและการเคารพสักการะของพวกเขาด้วยความยุติธรรม (อัซซุมัร: 3, 46) 6. กล่าวถึงคุณลักษณะพระหัตถ์ขวาของพระองค์ (بِيَمِينِهِ) เกี่ยวกับวันกียามะฮฺแผ่นดินอันกว้างใหญ่เป็นเพียงกำพระหัตถ์หนึ่งของอัลลอฮฺﷻ และชั้นฟ้าทั้งหลายจะม้วนกลิ้งด้วยพระหัตถ์ขวาของพระองค์ เป็นการแสดงความยิ่งใหญ่อัลลอฮฺﷻ ไม่ให้มีการวิจารณ์ ปราศจากคุณลักษณะที่บกพร่องหรือเปรียบเทียบเสมือนคุณลักษณะมนุษย์ (อัซซุมัร: 67)

จากการศึกษาถึงคุณลักษณะต่างๆของพระองค์ที่ปรากฏในสุเราะฮฺทำให้ทราบว่า คุณลักษณะต่างๆของพระองค์นั้นทรงสูงส่งหาได้มีสิ่งใดเทียบเท่าเสมอเหมือน พระองค์ทรงมีคุณลักษณะแห่งความเมตตา ให้อภัย คุณลักษณะแห่งความรอบรู้ ผู้ทรงประทานทุกสิ่งให้แก่เขาหรือทรงยับยั้งไม่ให้แก่เขา และพระองค์ทรงเป็นผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งคุณลักษณะแห่งอำนาจตัดสินแต่เพียงผู้เดียว ในการกระทำของบ่าวทั้งหมดอย่างยุติธรรม จากคุณลักษณะต่างๆของพระองค์ทรงมีความสมบูรณ์ยิ่งยวดได้มีการตีความหรือวิจารณ์ไปเป็นอย่างอื่นจะต้องเชื่อมั่นอย่างแนบแน่นตามที่กล่าวไว้

แนวทางของอะฮฺลุล อัซสุนนะฮฺในเรื่องเตาฮีดอัลอัสมาอ์ วัศศิฟาคคือยึดมั่นตามตัวบทอัลกุรอาน และอัลฮะดีษทั้งสองประการดังกล่าวเป็นแหล่งที่มาของบทบัญญัติอิสลามและไม่นอนุญาติให้ยอมรับที่มาจากแหล่งอื่นจะเป็นความคิดแม้แต่การตีความเพราะได้ระบุไว้ชัดเจนแล้ว สมบูรณ์แล้ว

การอภิปรายผลการวิจัย

1.1 ความหมายและความสำคัญของอัตเตาฮีด

การศรัทธามั่นต่อหลักอัตเตาฮีดคือการยอมรับว่าอัลลอฮฺﷻเป็นผู้ทรงเป็นเอกภาพในการเป็นพระเจ้าที่ทรงสร้างสิ่งต่างๆ ทรงรอบรู้ทุกอย่างที่อยู่ในชั้นฟ้าและแผ่นดินทรงดูแลควบคุมกิจการทั้งหลายเพียงผู้เดียว เป็นผู้ที่มีมนุษย์สมควรให้การเคารพสักการะและอิบาดะฮฺด้วยความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ โดยไม่ให้นำสิ่งใดๆมาเป็นภาคีหรือหุ้นส่วนกับพระองค์ทั้งนี้ไม่มีผู้ใดหรือสิ่งใดเสมอเหมือนคล้ายคลึงกับตัวตนหรือคุณลักษณะของพระองค์ได้เลย อีกทั้งไม่มีสิ่งใดคู่ควรหรือเหมาะสมที่จะได้รับการเคารพบูชาในฐานะพระเจ้าองค์เดียวนอกจากพระองค์เท่านั้น

อัลลอฮฺﷻตรัสอีกว่า

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

(النساء: بعض من آية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮฺเถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์”

(อันนิสาอ์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺที่ 36)

เนื่องจากเตาฮีด คือการให้ความเป็นหนึ่งเดียวซึ่งมันจะไม่เกิดขึ้นนอกจากจะต้องมีการปฏิเสธและยืนหยัดอยู่ด้วยกันกล่าวคือ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์พระองค์เดียวที่คู่ควรแก่การเคารพภักดี (al-Ussaimin, 1996: 39)

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

(محمد: بعض من آية 19)

ความว่า: “ฉะนั้นพึงรู้เถิดว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่ถูกกราบไหว้โดยเทียงแท้) นอกจากอัลลอฮ์”

(มุฮัมมัด: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 19)

ความสำคัญของเตาฮีดนั้น เป็นสิ่งที่ถูกเชื่อมโยงเข้ากันระหว่างมนุษย์กับอัลลอฮ์ ﷻ คือ การตระหนักหรือดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกภาพของอัลลอฮ์ ﷻ ในทุกแห่งทุกมุมของชีวิตมนุษย์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม การเป็นพระเจ้าแห่งสากลโลก การเคารพสักการะการอิบาดะฮ์แต่เพียงผู้เดียว และด้านการศรัทธาถึงพระนามและคุณลักษณะอันสูงส่งของพระองค์หาได้มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ นั่นคือแก่นแท้และจุดสูงสุดของเตาฮีด ซึ่งทุกรูปแบบของการอิบาดะฮ์มุสลิมจะต้องมุ่งสู่พระองค์เป็นหนึ่ง ผู้ซึ่งสามารถตอบรับคำวิงวอนขอได้ ซึ่ให้เห็นถึงความใกล้ชิดระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์อย่างยิ่ง

หากเขาไม่เรียนรู้เรื่องพระเจ้า ไม่รู้จักผู้สร้างไม่รู้จักเราะฮ์สุล ﷺ และเป้าหมายของการมีชีวิตอยู่ของเขา ดังนั้นการมีชีวิตอยู่ของเขา และการปฏิบัติกิจการงานทั้งหลายของเขาก็จะไร้ผลกลายเป็นผู้ที่ขาดทุนทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เพราะเตาฮีดจะเป็นตัวบ่งชี้ให้รู้ว่าเขานั้นจะเป็นผู้ที่ศรัทธา หรือผู้ปฏิเสธศรัทธาเป็นผู้ที่ขาดทุนหรือผู้ที่ได้รับกำไรในชีวิต

บรรดานักวิชาการต่างก็มองเห็นถึงความสำคัญของหลักอัตรเตาฮีด เนื่องด้วยมีการให้คำอธิบายถึงรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับหลักการเตาฮีด จากหนังสือ และงานวิจัยหลายเล่มที่ได้ทำการเขียน วิจัยค้นคว้าเพื่ออธิบาย สร้างความเข้าใจให้แก่มุสลิม เช่นหนังสืออัตรเตาฮีด ของท่านมุฮัมมัด บิน อับดุลวะฮฮาบ เป็นต้น หรือจะเป็นงานวิจัยเช่นของท่าน อิสมาแอ สะอิด “แนวคิดของชัยยิดกุฎบ์เกี่ยวกับเอกภาพ ของอัลลอฮ์ในหนังสือ ตัฟซีร์ ฟิ ซิลาล อัลกุรอาน” เป็นต้น หรือจะเป็นงานเขียนของบุคคลอื่นๆ อีกที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของหลักการเตาฮีด

จากความหมายและความสำคัญที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยก็เห็นด้วยถึงคำกล่าวข้างต้น เพราะหลักอัตรเตาฮีดเป็นสิ่งที่สำคัญมาก มีผลต่อการดำเนินชีวิตของเขาในโลกนี้ เพราะจะส่งผลกับเขาในโลกหน้า เขาจะเป็นชาวสวรรค์หรือชาวนรกก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของเขาทั้งนั้น ฉะนั้นเขาจะต้องมีหลักความเชื่อและความเข้าใจถึงหลักอัตรเตาฮีดให้เกิดความถูกต้องมากที่สุด

2. ความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ์

สุเราะฮ์อัซซุมร์ เป็นสุเราะฮ์ที่ถูกประทานลงมาที่นครมักกะฮ์ มีทั้งหมด 75 อายะฮ์ เป็นสุเราะฮ์ที่ 39 จากสุเราะฮ์ทั้งหมด 114 สุเราะฮ์ เป็นสุเราะฮ์ที่ถูกประทานลงมาหลังจากสุเราะฮ์สะบะอ์

ซึ่งเนื้อหาที่ศึกษาของสุเราะฮ์ประกอบไปด้วย ความหมายและความสำคัญของสุเราะฮ์ การตั้งชื่อของสุเราะฮ์ ความประเสริฐของสุเราะฮ์ สาเหตุของการประทานอายะฮ์บางอายะฮ์ในสุเราะฮ์ ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ์ ความสัมพันธ์ระหว่างสุเราะฮ์ก่อน(ศอด) และสุเราะฮ์หลัง(ฆอฟิร) และเนื้อหาที่ได้กล่าวถึงหลักอิตเตฮีดในสุเราะฮ์ การตั้งชื่อสุเราะฮ์อ้อซซุมร์เนื่องจากมีคำว่า **زُمر** ถูกกล่าวไว้ในสุเราะฮ์อ้อซซุมร์สองครั้งคืออายะฮ์ที่ 71 และอายะฮ์ที่ 73 ซึ่งปรากฏอยู่ในช่วงท้ายๆของสุเราะฮ์อ้อซซุมร์ จากอายะฮ์ดังกล่าวซึ่งมีความหมายว่ากลุ่มๆคืออายะฮ์ได้บอกให้ทราบถึงสภาพของผู้ที่ปฏิเสธศรัทธา และสภาพของผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ **ﷻ**

สุเราะฮ์อ้อซซุมร์เป็นสุเราะฮ์หนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นที่ทราบว่าเป็นสุเราะฮ์ที่ประทานลงมาที่นครมักกะฮ์ แน่นอนเป็นสุเราะฮ์ที่ประมวลเนื้อหาไว้ซึ่งเรื่องราวเกี่ยวกับหลักการศรัทธา การอีมาน และหลักอิตเตฮีด การให้ออกภาพและเรียกร้องสู่พระเจ้าองค์เดียว อัลกุรอานที่ถูกประทานลงมานั้นเป็นสัจธรรมและข้อเท็จจริง ไม่มีความเท็จหรือสิ่งที่ไร้สาระเจือปนเลย เป็นสิ่งมหัศจรรย์จากพระเจ้าไม่ใช่สิ่งถูกสร้างประมวลไว้ด้วยหลักอิตเตฮีดเกือบทุกสุเราะฮ์ เช่นเดียวกันในสุเราะฮ์อ้อซซุมร์ได้นำเสนอถึงหลักอิตเตฮีดและเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับหลักการศรัทธา ซึ่งได้นำเสนอถึงหลักอิตเตฮีดทั้งสามประเภท คือ อรรูปูบียะฮ์ อัลอูลูฮียะฮ์ อัลอัสมาอ์ วัศตีฟาท ซึ่งเปรียบเสมือนแกนหลักและหัวใจหลักของสุเราะฮ์นี้เลย

อัลลอฮ์ **ﷻ** ตรัสว่า

﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴾

(الزمر: 2)

ความว่า: “แท้จริงเราได้ประทานคัมภีร์มายังเจ้าด้วยสัจธรรม ดังนั้นเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อพระองค์”

(อ้อซซุมร์: 2)

เนื้อหาส่วนใหญ่ได้เน้นให้ทราบถึงหลักอิตเตฮีดคือ การเคารพภักดีต่อพระเจ้าองค์เดียวผู้ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลายที่ปรากฏในจักรวาลล้วนเป็นข้อพิสูจน์อย่างชัดเจนแห่งเดชานุภาพและความเป็นเอกภาพของพระองค์ ทั้งนี้เพื่อให้มนุษย์ได้ใคร่ครวญและพิจารณาถึงความสามารถและความปรีชาญาณของพระองค์ผู้เป็นพระเจ้าแห่งสากลโลก พระองค์คือพระเจ้าองค์เดียวที่ควรแก่การเคารพสักการะบูชาโดยเนื้อหาหลายอายะฮ์ที่พระองค์ทรงกล่าวถึงการเรียกร้องสู่การอิบาดะฮ์ต่อพระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจและให้หลีกเลี่ยงจากการนำสิ่งใดมาเป็นภาคีกับพระองค์เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การทำงานของเขทั้งหมดได้รับการตอบรับหรือขาดทุน

มุสลิมเขาจะต้องยอมรับในเดชานุภาพของอัลลอฮ์ **ﷻ** อำนาจของพระเจ้าไม่มีผู้ใดที่สามารถเทียบเท่าหรือเสมอเหมือนพระองค์ได้เลย ความสามารถของมนุษย์ก็ไม่สามารถเทียบเท่าได้ แม้แต่น้อย สุเราะฮ์ได้กล่าวถึงพฤติกรรมและภาพลักษณ์แห่งการขาดทุนและการลงโทษนานาชนิดแก่ผู้ที่ปฏิเสธศรัทธา และเช่นเดียวกันพระองค์ทรงกล่าวแจ้งข่าวดีแก่ผู้ที่ศรัทธา ยำเกรง และประกอบคุณงามความดีต่างๆ พระองค์จะทรงตอบแทนการทำงานให้แก่พวกเขาอย่างยุติธรรมทั้งความ

ชั่วและความดีในวันกียามะฮฺ ไม่ว่าจะเป็ผลบุญหรือการลงโทษ พวกเขาจะได้รับการตอบแทนอย่างครบถ้วน บรรดาผู้ที่ปฏิเสธศรัทธาจะถูกไล่ต้อนไปสู่นรกเป็นกลุ่มๆเป็นที่พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล เป็นที่พำนักชั่วช้ายิ่ง ส่วนบรรดาผู้ที่ยำเกรงจะถูกนำไปสู่สวรรค์เป็นกลุ่มๆ เป็นผู้ที่พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล เป็นที่พำนักอันยอดเยี่ยม บรรดาการสรรเสริญทั้งหมดเป็นของอัลลอฮฺ ﷻพระเจ้าแห่งสากลโลก ทุกสิ่งทุกอย่างต่างมุ่งสู่พระองค์ด้วยการสรรเสริญสุดดีต่อความโปรดปรานและความยุติธรรมในการตัดสินของพระองค์

5.2.3 การศึกษาวิเคราะห์หลักอิตเตฮีดในสุเราะฮ์อัซซุหม์ร

การศึกษาวิเคราะห์หลักอิตเตฮีด คือการศึกษาถึงหลักเตฮีดอัรรูบิยะฮฺเตฮีดอัลอูลูฮียะฮฺ และเตฮีดอัลอัสมาอ์ วัศคิฟาต พบว่า หลักอิตเตฮีดทั้งสามนั้นเป็สิ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับมุสลิม เป็นสิ่งที่จะสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และศรัทธาในเรื่องของพระเจ้าให้ถูกต้อง เนื้อหาของสุเราะฮ์นี้ส่วนใหญจะเน้นหนักและครอบคลุมถึงหลักอิตเตฮีดอย่างละเอียด เนื้อหาของหลักอิตเตฮีดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับพระเจ้าและบ่าวของพระองค์ นั้นหมายถึงสิทธิระหว่างมนุษย์ที่พึงมีต่อพระเจ้านั้นเอง มีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เมื่อศึกษาถึงหลักอิตเตฮีดอย่างละเอียด และได้นำหลักอิตเตฮีดมาอยู่ในชีวิตของเขาอย่างแท้จริงแล้วก็จะส่งผลให้การดำเนินชีวิตอยู่ของเขาบนหนทางที่ถูกต้อง

หลักอิตเตฮีดในสุเราะฮ์อัซซุหม์ร คือสุเราะฮ์อัซซุหม์รเป็นหนึ่งในโองการจากคำรัสของอัลลอฮฺ ﷻที่ทรงประมวลไว้ซึ่งหลักอะกีดะฮฺเตฮีด การอธิบายถึงหลักการศรัทธา และแนวทางแห่งการเชื่อมั่นที่ถูกต้อง หากมีการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ทำให้อยอมรับอย่างหาที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าอัลลอฮฺ ﷻคือผู้ทรงเป็นพระเจ้าของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหมด ต้องยอมรับถึงความยิ่งใหญ่และเดชานุภาพของพระองค์อย่างแท้จริง หนึ่งในเหตุผลดังกล่าวคือ จากการพิจารณาใคร่ครวญถึงสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างและบริหารจัดการที่อยู่ในชั้นฟ้าและแผ่นดินก็เพียงพอแล้วที่จะปฏิเสธไม่ได้ว่าโลกและจักรวาลมีผู้ทรงสร้าง มีพระเจ้าที่ทรงดูแลกิจการทั้งหมด เป็นหลักฐานที่พิสูจน์บ่งชี้ถึงพระเจ้าแห่งสากลโลก (อัซซุหม์ร: 62, 5, 44, 46, 38, 6, 21, 52, 42, 63, 68)

เช่นอัลลอฮฺ ﷻตรัสว่า

﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

(الزمر: 62)

ความว่า: “อัลลอฮฺ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง และพระองค์เป็นผู้ทรงดูแลและคุ้มครองทุกสิ่ง”

(อัซซุหม์ร: 62)

สอดคล้องกับสุเราะฮ์อัลฟุรกอน อายะฮ์ที่ 2 อัลลอฮฺ ﷻตรัสว่า

﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا ۖ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ

بِالنُّفُوسِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ۗ﴾

(الفرقان: 2)

ความว่า: “สำหรับพระองค์ เป็นผู้ครอบครองบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน และพระองค์จะไม่ตั้งผู้ใดเป็นพระบุตร และสำหรับพระองค์นั้น ไม่มีหุ้นส่วนร่วมกับพระองค์ในการครองอำนาจ และพระองค์ทรงให้บังเกิดทุกสิ่ง แล้วทรงกำหนดมันให้เป็นไปตามกฎสภาวะ”

(อัลฟุรกอน: 2)

และสอดคล้องกับงานวิจัยของท่าน อิสมาแอ สะอิด (2547) วิจัยเรื่อง “แนวคิดของชัยยิดกฏบเกี่ยวกับเอกภาพ ของอัลลอฮ์ในหนังสือ ตัฟซีร์ ฟิ ซิลาล อัลกุรอาน” และนุมาน สะอะ (2550) วิจัยเรื่อง “แนวทางของเชคมุหัมมัด เบ็น อับดุลวะฮฮาบในการอธิบายหลักเตฮะอีด”

ดังนั้นมุสลิมทุกคนจำเป็นที่จะต้องเชื่อมั่นศรัทธาในการสร้าง การอภิบาล การบริหารและอื่นๆของพระองค์อัลลอฮ์เป็นการแสดงถึงการศรัทธาในเตฮะอีดอรัญญ์ปิยะฮะฮ์

เมื่อเขายอมรับและเชื่อมั่นว่ามีพระเจ้า ฉะนั้นการเคารพภักดีตลอดจนอิบาดะฮ์ต่างๆของเขาต้องมีเจตนามุ่งสู่พระเจ้า ทำไปเพื่อหวังในการตอบแทนจากพระองค์ ต้องให้ความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์เพียงองค์เดียวอย่างแท้จริง เพราะพระองค์คือผู้ที่คู่ควรแก่การได้รับการภักดีเท่านั้น เพราะจากการศึกษาพบว่าหลายอายะฮ์ที่เรียกร้องไปสู่การอิบาดะฮ์ การให้ความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ต่อศาสนาของพระองค์ และทรงเตือนให้ห่างไกลจากการตั้งภาคีหรือการพึ่งพาขอความช่วยเหลือต่อสิ่งอื่นนอกจากพระเจ้า เพราะว่าหากเขายอมรับแล้วว่ามีพระเจ้าแต่ให้การอิบาดะฮ์ต่อสิ่งอื่น แน่แน่นอนเขาก็ไม่ใช่ผู้ที่ศรัทธาต่อพระเจ้าเช่นเดียวกับสภาพของมุชริกในสุเราะฮ์พวกเขาได้ยึดถือต่อบรรดาเจวีร์รูปปั้นเพื่อเป็นสื่อในการใกล้ชิดกับอัลลอฮ์และขอความช่วยเหลือต่อมันซึ่งเขาคือผู้ที่อยู่ร่วมกับผู้ปฏิเสธในวันกิยามะฮ์ เช่นเดียวกันแตกต่างกับสภาพของผู้ที่ศรัทธาพวกเขาคือผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ สดบฟังและปฏิบัติตามคำสั่งใช้และคำสั่งห้ามของพระองค์ พวกเขาเคารพภักดีต่อพระองค์แม้ในยามค้าคืนที่ลุกขึ้นเข้าเฝ้าอัลลอฮ์เพื่อหวังในความเมตตาของพระองค์และอภัยโทษจากพระองค์ (อัซซุมัร: 2, 3, 11, 14-15, 38, 8, 36, 64-66, 17, 18)

เช่น อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ
عَمَلُكَ وَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(الزمر: 65)

ความว่า: “และโดยแน่นอน ได้มีวะฮียมายังเจ้า (มุหัมมัด) และมายังบรรดานะบีก่อนหน้าเจ้าหากเจ้าตั้งภาคี (กับอัลลอฮ์) แน่แน่นอนการทำงานของเจ้าก็จะไร้ผล และแน่นอนเจ้าจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน”

(อัซซุมัร: 65)

การตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์นั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เขาได้รับกับความขาดทุนอย่างใหญ่หลวง ดังนั้นเขาควรให้การภักดีต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียว แล้วเขาจะได้เข้าร่วมกับบรรดาผู้ที่

ขอบคุณและยำเกรง สอดคล้องเช่นกันกับงานวิจัยของท่านนุมาน สะอะ (2550) วิจัยเรื่อง “แนวทางของเชคมุหัมมัด เป็น อับดุลวะฮฮาบในการอธิบายหลักเตอาฮีด” และท่านมุหามัดรฺยานี บากา (2544) วิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺ ﷻ ในสุเราะฮ์ อัลอิลลาศ”

แท้จริงแล้วอัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ที่ทรงมีความสูงส่ง พระองค์ทรงยิ่งใหญ่เหนือสิ่งถูกสร้าง ทั้งหมดพระองค์ทรงเป็นเอกะเป็นที่พึ่งสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างของมนุษย์ พระองค์ทรงให้และยับยั้ง ทรงเมตตาและอภัยโทษเสมอแก่ปวงบ่าวของพระองค์เพราะหลายอายะฮ์ที่ปรากฏในสุเราะฮ์ได้กล่าวถึงพระนามอันสวยงาม (อัลซุหมัร: 1, 4-5, 7, 53, 62) และคุณลักษณะอันสูงส่งของพระองค์ (อัลซุหมัร: 9, 38, 52-53, 70, 3, 46, 67)

เช่น พระองค์คือ (ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ) อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

(الزمر: 1)

ความว่า: “คัมภีร์นี้เป็นการประทานลงมาจากอัลลอฮฺ ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อัลซุหมัร: 1)

และทรงมีคุณลักษณะแห่งความเมตตาของ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ﴾

(الزمر: بعض من آية 53)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ปวงบ่าวของข้าเอ๋ย บรรดาผู้ละเมิดต่อตัวของพวกเขาเอง พวกท่านอย่าได้หมดหวังต่อพระเมตตาของอัลลอฮฺ”

(อัลซุหมัร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 53)

ซึ่งพระนามและคุณลักษณะต่างๆของพระองค์ เป็นสิ่งที่เหมาะสมและคู่ควรกับความหมายแห่งพระนามและคุณลักษณะของพระองค์ยิ่ง ไม่มีผู้ใดที่จะเสมอเหมือนพระองค์และยิ่งใหญ่ไปกว่าพระองค์อีกแล้ว ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

(الشورى: 11)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงเห็น”

(อัลซุรอร: 11)

ดังนั้นมุสลิมต้องเป็นผู้ที่ศรัทธาและเชื่อมั่นต่อพระองค์ ให้เอกภาพต่อพระองค์ในทุกด้านของการดำเนินชีวิตอยู่ของเขาผูกไว้กับพระองค์เท่านั้น เพราะการนำชีวิตไปผูกไว้กับสิ่งอื่นไม่สามารถช่วยประโยชน์ใดๆให้แก่เขาได้เลย เขาจะต้องปลุกฝังซึ่งหลักศรัทธาเกี่ยวกับพระเจ้าให้มากๆ ต้องอยู่บนหลักอะกัตฮ์เตอาฮีดที่เจริณูรอยตามแนวทางของท่านเราะสุล ﷺ บรรดาเคาะฮาบะฮ์ตลอดจนแนวทางของอะฮฺลฺ อัซสุนนะฮฺ วัลญะมาอะฮฺ การยึดหลักคำสอนจากอัลกุรอานและอัซสุนนะฮฺของท่านเราะสุล ﷺ ไว้ให้แน่น แล้วเขาจะเป็นผู้ที่ได้รับความสำเร็จทั้งในดunyaและอาคิเราะฮฺ อินชาอัลลอฮฺ อามีน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์หลักอัตรเตอาฮีดในสุเราะฮ์อัซซุมัร” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและเห็นสมควรทำการวิจัยในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์แนวทางของอะฮฺลฺ อัซสุนนะฮฺกับแนวทางของกลุ่มต่างๆเกี่ยวกับการอธิบายและความเข้าใจถึงหลักอัตรเตอาฮีด
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบหลักการศรัทธาเกี่ยวกับพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ ตามแนวทางของอะฮฺลฺ อัซสุนนะฮฺกับแนวทางของบิดอะฮฺ
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับอิวาตอะฮฺต่างๆและเรื่องของซิริทที่มีความสัมพันธ์กับการศรัทธาในหลักการเตอาฮีด

บรรณานุกรม

หนังสือ

บิลาล ฟิลิปส์. 2547. **เตาฮีดเอกภาพของพระเจ้า**. องค์การสงเคราะห์มุสลิมนานาชาติสำนักงานประเทศไทย

มัรวาน สะมะอูน . มปป. **99 พระนามของอัลลอฮ์**. กรุงเทพมหานคร. ส. วงศ์เสงี่ยม

มุนีร์ สมศักดิ์ มุหะหมัด. 2545. **หลักเตาฮีด. (2)** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร. สมาคมนักเรียนเก่าศาสนาวิทยา

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย. 2542. **พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย**. อัลมะดีนะฮ์อัลมุเนาะเราะฮ์ฮ: ศูนย์กษัตริย์พะฮัดเพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน

อับดุลละาะการีนนา .2556. **อะกีตะฮ์อิสลามียะฮ์**. ปัตตานี. บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Asfahānī, al-Ḥusain ibn Muḥammad al- Raḡhib.1999. **Mufradāt fi Ghrib al- Qur’ān.**)
(مفردات في غريب القرآن) e2. Bairūt : Dār al-M’arifah.

al- Asqalānī, Aḥmad bin Alī bin Muḥammad. nd. **Fatḥ al- Bāriy bi Sharḥ Ṣaḥīḥ al- bukhāriy**(فتح الباري بشرح صحيح البخاري). Bairūt : Dār al-Ma’rifah.

al-Dhahabī, Shams al-Dīn Muḥammad ibn Aḥmad.1991. **Mukhtasar al-‘Ulūw li ‘al Aliy al-Azīm.** (مختصر العلو للعلي العظيم). Bairūt : al-Maktab al- Islāmiyah.

al-Fauzān, Ṣāleḥ bin Fauzān bin Abdullah.1999. **‘Aqīdah al- Tauḥīd wa Bayān mā Yuḍāduhā** (عقيدة التوحيد وبيان ما يضادها) al- Riyāḍ : Dār al-‘Āṣimah.

Abu al-Fidā’ Ismā’īl bin Kathir.1999. **Tafsīr al-Qur’ān al-Azīm.** (تفسير القرآن العظيم).
Bairūt : Dār-al- Ma’rifah.

- Khalid Muhammad Nur.1995. *Manhaj ahl al-Sunnah wa al-Jamā 'at wa Manhaj al-Ashā 'airat fi Tauhidillah Ta'ala* (منهج أهل السنة والجماعة ومنهج الأشاعرة في توحيد الله تعالى). al-Madinat al-Munauwarat Maktabat : al-Ghuraba al-Athariyat
- Ibn Khuzaimah, Muḥammad ibn Isḥāq. 1994. *Kitāb al-Tauḥīd wa Ithbāt Sifāt al-Rabb 'Azzawajal* (كتاب التوحيد وإثبات صفات الرب عز وجل). al-Riyāḍ: Maktabat al-Rushd.
- Ibn Manẓūr, Muḥammad bin Mukrim bin Alī.1995. *Lisān al- Arab* (لسان العرب). Bairūt : Dār al-Iḥyā' al-Turāth al- Arabiy.
- al- Saqqāf, Alwi bin 'Abdulqādir.2006. *Sifāt Allah Eizzawajal al- wāridah fī al-Kitāb wa al-Sunnah* (صفات الله عزوجل الواردة في القرآن والسنة). Dār al-Hijrah.
- Sulaimān bin Abdullah bin Muḥammad, 2002. *Taisīr al- 'Azīz al-Ḥamīd fī Sharḥ Kitāb al-Tawḥīd* (تيسير العزيز الحميد في شرح كتاب التوحيد). Muktabah al-Islāmiy Bairūt- Dimishq.
- al-Tabariy, Muhammad ibn Jarīr. 2000. *Jāmi 'al- Bayan fi Ta'wil Āyi al-Qur'ān*. (جامع البيان في تأويل آي القرآن). al-Qāhirah Maktab Ibn Taimīyah.
- al-Uthaimīn Muḥammad bin Ṣāliḥ bin Muḥammad. 2003. *'Asmā' ,Allah wa Ṣifātih wa Mauqif Ahl al-Sunnah*. Minhā (أسماء الله وصفاته وموقف أهل السنة منها). Dār al- Sharī 'ah.

หนังสือแปล

- มุฮัมหมัด อิบน์ อับดุลวะฮาบ.1409(H). **หลักสำคัญสามประการพร้อมหลักฐาน**. พิมพ์และเผยแพร่ โดย กระทรวงศาสนา ศาสนสมบัติ เผยแพร่ และแนะนำ : มูลนิธิอิบรอฮีม บินอับดุลอะซีซ อัลบารอฮีม เพื่อการกุศลราชอาณาจักร ซาอุดีอาระเบีย

หะสัน อัลบันนา.มปป. **อะกีตะฮฺอิสลาม**. แปลโดย ชัยนัล อาบิตีน : ชมรมนักศึกษามุสลิม มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อับดุลลอฮฺ บิน อับดุลหะมีด อัลอะชะรียฺ.2545.**หลักการยึดมั่นของอัสสะฟุศศอและท์** แปลจาก Al-Wajiz fi' Aqidah al-Salaf al-Ṣalīh. โดย นัศรุลลอฮฺดีอยิบ สตุล : มุลนิธิมุฮ์อาซ บิน ญะบัล

อับดุลอะซีซ อิบน์ บ้าซ. 1409(H). **หลักการเชื่อที่ถูกต้องกับสิ่งที่สวนทาง** แปลจาก Al-Aqidah al-sahībah wa mayudādha. โดย มุฮัมมัด เหมอนุกูล กรุงเทพฯ

วิทยานิพนธ์

ชัยฟุตติน หะยียูไซยะ. 2552. “การศึกษาวิเคราะห์อะกีตะฮฺอิสลามในสุเราะฮฺอัลฟุรกอน”วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัยอิสลามศึกษา สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นุมาน สะอะ. 2550. “แนวทางของชัยคุมุหัมมัด เบ็ญ อัลดุลวะฮฺฮาบในการอธิบายหลักเตาฮีด” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยอิสลามศึกษา สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มุหัมมัดรุษานีบากา. 2544. “การวิเคราะห์ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺในสุเราะฮฺ อัล-อิคลาศ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยอิสลามศึกษา สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาแว แมะอูมา. 2552. “อิมามอัชชาฟีอีย์กับการอธิบายเตาฮีดศึกษา กรณี หลักการศรัทธาในอิสลาม” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยอิสลามศึกษา สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อิสมาแอ สะออิ. 2547. “แนวคิดของชัยยิดกูฎบ์เกี่ยวกับเอกภาพ (เตาฮีด)ของอัลลอฮฺในหนังสือ ตัฟซีร์ ฟิซึลาล อัลกูรอาน” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยอิสลามศึกษา สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์